RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 86.717 van 6 april 2000
in de zaak A. 90.338/VII-20.732.

In zake : de n.v. PRECHAMP,
die woonplaats kiest bij
advocaat W. MERTENS,
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat J. BERGÉ,
kantoor houdende te LEUVEN,
Naamsestraat 39, bus 1.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. PRECHAMP op 21 maart 2000 heeft ingediend om bij wege van uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 3 maart 2000 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw houdende het ongegrond verklaren van haar beroep tegen het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg waarbij de milieu-vergunningen van 9 maart 1995 en 5 december 1996, verleend door de bestendige deputatie aan de verzoekende partij voor het exploiteren van een inrichting voor de productie van champignonsubstraat aan de Europaweg te Lummen, op een perceel kadastraal gekend sectie A, nr. 246/A, worden geschorst tot de nodige maatregelen genomen zijn opdat een drastische reductie van de geurhinder gerealiseerd wordt;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 21 maart 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 30 maart 2000;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaten W. MERTENS en M. BRESSELEERS, die verschijnen voor de verzoekende partij en van advocaat J. BERGÉ, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur C. ADAMS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de feitelijke toedracht van de zaak als volgt kan worden samengevat :

1.1. Met een besluit van 9 maart 1995 werd door de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg aan de verzoekende partij een milieuvergunning verleend voor het exploiteren van een inrichting voor het produceren van champignonsubstraat op het bovenvermelde perceel.

1.2. Bij besluit van 5 december 1996 werden de exploitatievoorwaarden gewijzigd. Er werd onder meer opgelegd dat vóór 1 oktober 1997 het bedrijf diende uitgerust te zijn met gepaste geuremissie-bestrijdingstechnieken.

1.3. Met een besluit van de bestendige deputatie van 4 maart 1999 werd ten verzoeke van de milieu-inspectie en ingevolge talrijke klachten en vaststellingen betreffende geurhinder de milieuvergunning geschorst "tot de nodige maatregelen genomen zijn opdat een drastische reductie van de geurhinder gerealiseerd wordt (overkapping van alle geurbronnen, afzuiging en behandeling van de lucht van deze overkappingen zodat de lucht, vooraleer hij geëmitteerd wordt, ontdaan is van alle hinderljke componenten)".

1.4. De verzoekende partij heeft hiertegen op 15 maart 1999 beroep aangetekend bij de minister, waarbij zij heeft gevraagd te worden gehoord.

Zij heeft nadien nog aanvullende informatie bezorgd met brieven van 14 april 1999, 26 april 1999, 5 november 1999 en 10 januari 2000.

1.5. Met het bestreden besluit wordt het beroep ongegrond verklaard en de beroepen beslissing bevestigd.

Het besluit steunt op de volgende motieven :

> "Gelet op het besluit van 5 december 1996, nr. 023.03.10/2161-750.71/A/96.068, van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg waarbij de exploitatievoorwaarden opgelegd in het besluit van 9 maart 1995 ambtshalve werden gewijzigd zodat o.a. :
> - voor 1 april 1997 een geurstudie dient voorgelegd te worden;
> - voor 1 oktober 1997 het bedrijf dient uitgerust te zijn met gepaste geuremissiebestrijdingstechnieken;

- voor 1 januari 1998 een evaluatieverslag dient opgesteld te worden;
- jaarlijks voor de periode tussen 1 januari 1998 en 31 december 2000 een evaluatierapport dient voorgelegd te worden, voor 31 maart van volgend jaar;

Gelet op het gunstige advies (voor wat betreft de vergunde gebouwen) van 2 april 1999 van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen van het departement Leefmilieu en Infrastructuur;

Gelet op het advies van 14 april 1999 van de Vlaamse Landmaatschappij;

Gelet op het advies van 11 februari 2000 (van) de afdeling Milieuvergunningen van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer van het departement Leefmilieu en Infrastructuur;

Gelet op het feit dat de inrichting gelegen is in industriegebied, volgens het gewestplan Hasselt-Genk, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 3 april 1979; dat de inrichting verenigbaar is met de voor het terrein geldende planologische voorschriften;

Overwegende dat de afdeling Milieu-inspectie van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer van het departement Leefmilieu en Infrastructuur de bestendige deputatie verzocht heeft om de milieuvergunning van de N.V. PRÉCHAMP te schorsen; dat in de bestreden beslissing waarbij de milieuvergunning effectief wordt geschorst zeer uitgebreid wordt aangegeven welke maatregelen het bedrijf reeds heeft genomen en welke niet, waar er overtredingen van de milieuvoorwaarden zijn en welke vaststellingen er door de afdeling Milieu-inspectie en de milieuambtenaar van Lummen zijn gedaan; dat de exploitant hier duidelijk kan uit afleiden waarom zijn milieuvergunning is geschorst; dat dus zeker niet kan gesteld worden dat de bestreden beslissing te summier is gemotiveerd;

Overwegende dat aangaande het feit dat de bestendige deputatie in haar beslissing van 5 december 1996 de milieuvergunningsvoorwaarden ambtshalve wijzigt en geen biofilter meer oplegt, maar andere geuremissiebestrijdingstechnieken doet onderzoeken, gesteld kan worden dat beroeper in zijn beroepschrift zelf erkent : 'Vast is komen te staan dat een biofilter voor een bedrijf, zoals dat van N.V. PRÉCHAMP niet eens bestaat'; dat het dus gerechtvaardigd was om het bedrijf te verplichten naar andere, doeltreffende geurbestrijdingsmiddelen te zoeken;

Overwegende dat het bedrijf op 17 maart 1999 van de bestendige deputatie een regularisatie heeft verkregen voor de bouw van de overkapping van een transportband;

Overwegende dat de bestendige deputatie op 25 november 1999 aan de N.V. PRÉCHAMP een bouwvergunning verleende voor het bekleden van een laadplaats voor vrachtwagens aan de rechter zijgevel en voor een afzuiging op het dak;

Overwegende dat hierdoor nog niet de volledige overkapping van alle geurbronnen kan worden gerealiseerd, zoals bedoeld in de bestreden beslissing; dat de opslag van stro en paardenmest nog altijd niet overdekt gebeurt; dat evenwel volgens de exploitant de opslag van paardenmest, wat een van de grootste bronnen van geurhinder is, verminderd zal worden, doch dat er hier nog geen stappen ondernomen zijn om deze opslagplaatsen te overdekken; dat er anderzijds een vergroting van deze opslagplaatsen wordt aangevraagd;

Overwegende dat de stikstofbronnen die gebruikt worden bij het productieproces buiten worden opgeslagen; dat het de bedoeling is van de exploitant deze op te slaan in silo's; dat hiervoor nog geen aanvraag bekend is;

Overwegende dat, bij schrijven van 20 januari 2000 van de milieudienst van de gemeente Lummen, werd gemeld dat er meerdere klachten waren in verband met geurhinder veroorzaakt door de N.V. PRÉCHAMPS met name dinsdagmiddag 18 januari 2000 aan de Europaweg en op donderdag 20 januari 2000 ten gevolge van het fermentatieproces en dit in de omgeving van het bedrijf; dat door de afdeling Milieuinspectie van de buitendienst Limburg zware geurhinder werd vastgesteld op 8 februari 2000 afkomstig van N.V. PRÉCHAMPS;

Overwegende het voorgaande dient de beslissing van de bestendige deputatie houdende de schorsing van de milieuvergunningen van de N.V. PRÉCHAMPS bevestigd worden;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het beroep ongegrond te verklaren en de bestreden beslissing te bevestigen;

2. <u>Ontvankelijkheid</u>

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat de vordering niet ontvankelijk is; dat er vooralsnog geen noodzaak bestaat om over de opgeworpen exceptie uitspraak te doen; dat een onderzoek van en een uitspraak over die exceptie zich slechts zouden opdringen indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn;

3. <u>Gegrondheid van de vordering</u>

3.1. Overwegende dat krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.2.1.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat het eerste middel is afgeleid uit de schending van artikel 36, § 2, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (milieuvergunningsdecreet), van artikel 55, § 4, 2°, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I), en van het rechtzekerheids-, het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel; dat het middel als volgt wordt toegelicht :

> "Krachtens art. 36 § 2 van het milieuvergunningsdecreet dient de Vlaamse Regering over een beroep dat door de exploitant is ingediend tegen de schorsing van een milieuvergunning, uitspraak te doen binnen een termijn van 2 maanden.
> In art. 55 § 4 van Vlarem I wordt verwezen voor wat betreft de uitspraak naar art. 54 § 4 waarin ook uitdrukkelijk gesteld wordt dat binnen een termijn van 2 maanden te rekenen vanaf de datum van ontvangst van het beroep door de bevoegde overheid uitspraak moet gedaan worden.
> Deze wettelijke bepalingen houden een normatieve verplichting in tot tijdig handelen wat als het ware een resultaatsverbintenis is die op de overheid rust. Welnu deze resultaatsverbintenis is door de Vlaamse Minister van leefmilieu in casu niet nageleefd aangezien zij pas bijna 1 jaar na ontvangst van het beroep dat verzoekende partij had ingediend tegen het

besluit van de bestendige deputatie van de provincie Limburg van 4 maart 1999, uitspraak heeft gedaan. De rechtsplicht om tijdig te handelen is in dit geval overtreden.

Concluant laat het aan de wijsheid van de Raad van State over of hoger vermelde termijn een vervaltermijn of termijn van orde is.

Indien het een vervaltermijn is, heeft de Raad geen appreciatieruimte en dient het bestreden besluit daarom alleen reeds nietig verklaard te worden.

Indien het een termijn van orde is, betekent dit niet dat die termijn niet moet gerespecteerd worden. Zelfs al zou de termijn waarbinnen een beslissing moet genomen worden zoals in de hiervoor vermelde artikelen, een termijn van orde zijn, dan nog dient de beslissing binnen een redelijke termijn te worden genomen (zie Raad van State, nr. 48.386, 30 juni 1994, N.V. SIDAPLAX).

(...)

Bovendien is ook de bekendmaking in strijd met art. 54 § 4, 4° wat ook van toepassing (is) ingevolge art. 55 § 4, 2°. Het bestreden besluit werd genomen op 3 maart 2000 doch pas aangetekend verzonden naar het juiste adres op 15 maart 2000 wat meer dan 10 dagen nadien is.

(...)

Gelet op de manifeste schendingen van de termijnen die in het milieuvergunningsdecreet en Vlarem I zijn bepaald kan dan ook niet anders dan gesteld worden dat de 'redelijke termijn eis' is overtreden en dat een inbreuk is gepleegd op de in dit middel aangehaalde regels";

3.2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij terecht repliceert dat artikel 36, § 2, van het milieuvergunningsdecreet geen sanctie bepaalt voor het overschrijden van de aldaar bedoelde termijn van twee maanden, zodat prima facie dient te worden vastgesteld dat het niet naleven van die termijn geenszins de in eerste aanleg opgelegde schorsing te niet doet; dat de verzoekende partij er ook geen belang bij heeft het bestreden besluit te zien schorsen wegens gebeurlijke miskenning van de redelijke termijnvereiste, omdat alsdan prima facie zou blijken dat de verwerende partij haar bevoegdheid om te oordelen over het beroep tegen de schorsing in eerste aanleg door de bestendige deputatie zou hebben uitgeput en de beroepen beslissing, die ook een schorsing inhoudt, definitief zou lijken te zijn; dat

bij ontstentenis van een andersluidende tekst, een eventueel gebrek in de kennisgeving van een beslissing in principe de wettigheid van die beslissing niet beïnvloedt; dat te dezen geen andersluidende tekst lijkt voorhanden te zijn; dat dit ook lijkt te gelden voor het miskennen van de bekendmakingstermijn; dat deze termijn in casu slechts een termijn van orde lijkt te zijn; dat het middel niet ernstig is;

3.2.2.1. Overwegende dat het tweede middel is gestoeld op de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, de hoorplicht en het fair-play beginsel; dat dit als volgt wordt toegelicht :

> "De Raad van State gaat verder dan wat gebruikelijk onder het recht van verdediging wordt begrepen en past het beginsel 'audi et alteram partem' ook toe ten aanzien van maatregelen, die een persoon in zijn belangen zwaar treffen, ook al hebben deze maatregelen niet het karakter van een tuchtmaatregel. In casu is het duidelijk dat door de schorsing van de milieuvergunning en het afwijzen van het beroep er een zeer zware maatregel wordt opgelegd aan verzoekende partij die de sluiting van het bedrijf impliceert (zie supra).
> De Minister is niet zorgvuldig opgetreden door gedurende een periode van één jaar (=beroepsfase) verzoeker niet meer opgeroepen te hebben om gehoord te worden. Geen van de in de rechtspraak aanvaarde uitzonderingen op de hoorplicht, nl. vaststaande feiten, hoogdringendheid of onbereikbaarheid van de betrokkene, lijken relevant om verzoekende partij niet te hebben gehoord.
> Nochtans werd in het beroepschrift van 15 maart 1999 uitdrukkelijk gevraagd om het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren na de vergunninghouder en haar raadsman opgeroepen te hebben om gehoord te worden.
> In het bestreden besluit wordt nergens gezegd waarom op deze vraag om gehoord te worden niet is ingegaan. Verzoekende partij heeft zelf in die periode van een jaar nog een aantal bijkomende stukken op eigen initiatief toegestuurd, toch steeds in de overtuiging dat zij zou gehoord worden aangezien dit uitdrukkelijk was gevraagd in het beroepschrift.
> Het spreekt vanzelf dat gedurende een periode van een jaar waarin het productieproces toch werd gewijzigd, de overheid noodzakelijkerwijze

verzoekende partij had moeten uitnodigen teneinde verzoekende partij te horen.

Het gaat helemaal niet op om een dossier maanden en maanden te laten liggen en het dan pas weer op te nemen na een vraag van AGALEV-parlementslid Ludo SANNEN en na één enkele petitie die in februari georganiseerd is door een overliggend bedrijf en de gemeentelijke milieuambtenaar zonder verzoekende partij nog te contacteren. Dit getuigt helemaal niet van zorgvuldig bestuur.

Het is van belang erop te wijzen dat de afspraak met de milieu-inspectie en de gemeente Lummen ter plaatse was dat zodra er klachten zijn van geurhinder dit onmiddellijk gemeld wordt teneinde verzoekende partij toe te laten te onderzoeken in welke productiefase men zit en waar de oorzaken van geurhinder zijn wanneer er klachten worden meegedeeld. Uit de stukken die verzoekende partij bijbrengt blijkt dat in 1996 en 1997 er enorm veel geurhinder was en dat dan ook de nodige klachten werden toegestuurd. In 1998 is deze geurhinder ingevolge een aantal ingrijpende maatregelen verminderd. In 1999 zijn er bijna geen klachten meer bij verzoekende partij toegekomen. Het kan dan ook niet dat gelet op de historiek van de klachten en de enorme vermindering na 1998 en het afwezig zijn van klachten in 1999, één enkele klacht begin 2000 ertoe leidt om zonder verzoekende partij voorafgaandelijk te horen, de schorsing van de milieuvergunning te bevestigen.
Te meer daar de oorzaak van de geurhinder begin 2000 gelegen was in een storing aan de besturing van de frequentieregelaars van het luchtsysteem, wat ook gemeld werd met de brief van 16.02.2000 aan de Milieu-inspectie (stuk 23).

Niemand kan door een ernstige maatregel worden getroffen die steunt op zijn persoonlijk gedrag en die van aard is om zijn belangen zwaar aan te tasten, zonder dat hem de gelegenheid wordt geboden om zijn standpunt op nuttige wijze te doen kennen (...).

In casu is het duidelijk dat het bestuur zijn beslissing niet op een zorgvuldige wijze heeft voorbereid door een periode van 1 jaar te laten voorbijgaan zonder dat er gevraagd werd naar het standpunt van de verzoekende partij. Het bestuur heeft zich niet voldoende geïnformeerd om met kennis van zaken een beslissing te nemen; minstens had het bestuur een advies kunnen inwinnen van deskundigen terzake wat zij ook niet gedaan heeft (...).

Een grote inbreuk op de zorgvuldigheidsplicht blijkt uit het feit dat de overheid geen nauwgezette belangenafweging in casu heeft gedaan (...). Er is geen in het bestreden besluit op onvoldoende wijze rekening gehouden met de argumenten van het beroepsschrift en met de verbeteringswerken die werden uitgevoerd.

Kortom wachten gedurende bijna één jaar om dan eens geurhinder vast te stellen en dan op basis daarvan een besluit te nemen dat nadelig is voor verzoekende partij zonder deze vooraf gehoord te hebben, getuigt ook niet van fair-play";

3.2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij er in haar nota terecht op wijst dat ten deze geen tekst het horen van de verzoekende partij voorschrijft; dat de verzoekende partij zelf terecht stelt dat vereist is dat zij in verband met een dergelijke zwaarwichtige maatregel "nuttig voor haar belangen kan opkomen"; dat zij dat evenwel heeft kunnen doen via haar 9 pagina's tellend beroepschrift en via de verschillende door haar schriftelijk meegedeelde aanvullende gegevens (zie punt 1.4); dat prima facie niet goed valt in te zien welk bijkomend nut een mondeling horen van de verzoekende partij in een dergelijke zeer technische aangelegenheid nog had kunnen opleveren; dat uit het onderzoek van het vierde middel zal blijken dat niet lijkt te zijn aangetoond dat het bestreden besluit op onvoldoende wijze rekening heeft gehouden met de argumenten van de verzoekende partij of met "de verbeteringswerken"; dat het middel niet ernstig is;

3.2.3.1. Overwegende dat het derde middel de schending aanvoert van artikel 23, derde lid, 4°, van de Grondwet en van het "standstill-beginsel"; dat dit middel aldus wordt toegelicht :

"Krachtens artikel 23, derde Lid, 4° G.W. heeft één ieder het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu.
De overheid dient zich te onthouden van maatregelen die indruisen tegen de milieudoelstellingen en die reeds bestaande realisaties afbouwen. De overheid heeft de verplichting om alles in het werk te stellen om bepaalde doelstellingen te bereiken.
In casu is het duidelijk dat de Vlaamse Minister van leefmilieu als één van haar belangrijke doelstellingen de mestverwerking en de vermindering van het mestoverschot als prioriteit stelt.
(...)

Kortom, door de sluiting van het bedrijf van verzoekende partij zal het mestverwerkingsproces gehinderd worden. Waar gaan de leveranciers van stro naar toe ?

Er ontstaat opnieuw minder mestverwerkingscapaciteit door het bestreden besluit; hierdoor wordt de bescherming van het leefmilieu moeilijker.

In dit kader is het ook van groot belang te wijzen op de maatregelen die verzoekende partij reeds ondernomen heeft, doch die ook worden gehinderd door de tegenpartij. Immers verwijt de Minister in het bestreden besluit aan verzoekende partij dat verzoekende partij niet alle geurbronnen overkapt, doch langs de andere kant wanneer verzoekende partij werken wil uitvoeren om geurbronnen te overkappen, dient hij ook de nodige bouwvergunning daartoe te hebben. Deze wordt echter steeds geweigerd door de gemeente Lummen. Ook nadien wanneer de bestendige deputatie een bouwvergunning goedkeurt gaat de gemeente Lummen in beroep.

Wanneer verzoekende partij dan gehoord werd in het kader van de bouwberoepen door de administratie stedenbouwkundige vergunningen wordt principieel gesteld dat men geen bezwaar heeft, doch dat men de beslissing van de Vlaamse Minister van leefmilieu wenst af te wachten. Het feit dat stedenbouw positief is blijkt ook duidelijk uit het alhier bestreden besluit en het daaraan voorafgaand advies van 2 april 1999.

Dergelijke vicieuze cirkel wordt niet door verzoekende partij getrokken maar door het Vlaams Gewest en getuigt helemaal niet van een goede bescherming van het leefmilieu";

3.2.3.2. Overwegende dat de ingeroepen bepaling en beginsel er niet aan in de weg staan -het tegendeel lijkt veeleer waar- dat een milieuvergunning wordt geschorst omwille van het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden, die uiteraard de bescherming van het leefmilieu en van de omwonenden (ook al zijn dit grotendeels ook personeelsleden van bedrijven) beogen, ook al zou de geschorste vergunning betrekking hebben op een procédé dat nuttig is of kan zijn voor "het mestverwerkingsproces" en ook al zou het niet naleven van de vergunningsvoorwaarden het gevolg zijn van het niet verkrijgen van de vereiste bouwvergunning; dat het middel niet ernstig is;

3.2.4.1. Overwegende dat het vierde middel is afgeleid uit de schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, het motiveringsbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel; dat het wordt toegelicht :

"* De verplichting tot uitdrukkelijke motivering houdt krachtens artikel 3 Wet van 29 juli 1991 de verplichting in om in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze. De motivering in feite betekent dat de precieze en concrete feitelijke overwegingen worden aangeduid waarom in het licht van de aangehaalde wetsbepalingen, de beslissing werd genomen.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet blijkt dat met het begrip 'afdoende ' o.m. bedoeld werd dat de opgelegde motivering in rechte en in feite, evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing (Verslag Senaatscommissie, gedr. St. Senaat, BZ 1988, nr. 215/3, 17). De omvang van de motivering is van de beslissing en van het belang, de aard en het voorwerp van de beslissing en van het belang dat men hecht aan de motivering.

In casu heeft de wetgever aan de overheid een zeer ruime discretionaire bevoegdheid toebedeeld.

Het bestreden besluit heeft zeer verstrekkende gevolgen voor verzoekende partij en zijn leveranciers en afnemers.

Om te voldoen aan de motiveringsplicht volstaat de motivering derhalve niet die in het bestreden besluit is opgenomen.

De Minister is in het bestreden besluit enerzijds tegenstrijdig en anderzijds ook in feite onjuist.

Hierna zullen de werkelijke motieven van het bestreden besluit in dat opzicht besproken worden.

* Het verwijzen naar een aantal adviezen en brieven van de afdeling Milieu-inspectie en de Milieuambtenaar van Lummen is niet voldoende om een schorsing van een milieuvergunning te verantwoorden.

Art. 47 § 1 Vlarem I stelt dat wanneer de exploitant de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten alsmede de geldende vergunningsvoorwaarden niet naleeft, de bevoegde overheid bij gemotiveerde beslissing de milieuvergunning volledig of gedeeltelijk kan schorsen of opheffen.

Welnu, noch de bestendige deputatie, noch de Vlaamse Minister van Leefmilieu duiden in concreto de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten en de geldende vergunningsvoorwaarden aan die niet zouden zijn

nageleefd door verzoekende partij. Dit is door verzoekende partij in zijn beroepschrift nochtans duidelijk als kritiek geuit, de Minister antwoordt hierop niet.

* Nergens wordt bovendien gemotiveerd waarom de volledige activiteit van het bedrijf van verzoekende partij dient geschorst te worden. Art. 47 Vlarem I voorziet immers ook een gedeeltelijke schorsing. Doch deze is geenszins overwogen en onderzocht. In plaats van het schorsen van de vergunningen, had men eventueel bijkomende concrete voorwaarden kunnen opleggen, zoals eventueel het opslaan van de stikstofbronnen in silo's, het overkappen van mesthopen voor zover die er nog zouden zijn ...) Van die mogelijkheid heeft verzoekende partij zelf gesproken in haar beroepschrift (zie blz. 9, stuk 11).

Dit op zich is ook een inbreuk op het proportionaliteitsbeginsel, minstens had de Minister moeten aantonen waarom een volledige schorsing nodig was.

Stellen dat huidige exploitatiewijze geen garantie biedt inzake het beperken van de geurhinder, rechtvaardigt geenszins het volledig sluiten van het bedrijf. Het is ook een te vage formulering.

* De omvang van de motivering zoals hiervoor reeds aangeduid, is niet aangepast aan de impact van de beslissing. De ingeroepen redenen zijn niet pertinent genoeg om een schorsing van de vergunning uit te spreken.

Het feit dat het gerechtvaardigd is om het bedrijf te verplichten naar andere doeltreffende geurbestrijdingsmiddelen te zoeken, rechtvaardigt geenszins een schorsing van de volledige vergunning.

Verzoekende partij zoekt permanent naar doeltreffende geurbestrijdingsmiddelen doch wordt daarin tegengewerkt door de overheid. Verzoekende partij heeft op 17 maart 1999 van de bestendige deputatie inderdaad een regularisatie gekregen voor de bouw en overkapping van de transportband. Diezelfde bestendige deputatie heeft op 25 november 1999 verzoekende partij ook een vergunning verleend voor het bekleden van de laadplaats en het plaatsen van een afzuiging. Wanneer die werken zouden kunnen uitgevoerd worden zou de geurhinder waarschijnlijk niet meer bestaande zijn. Indien die werken zouden uitgevoerd worden zou de bijkomende voorwaarde die de bestendige deputatie in het schorsingsbesluit van 4 maart 1999 in feite heeft opgelegd, nl. het afzuigen van de lucht van de overkappingen en de behandeling op een zodanige manier dat deze lucht ontdaan wordt van alle hinderlijke componenten (alvorens deze geëmitteerd wordt) kunnen vervuld worden.

Verzoekende partij kan echter niet met die werken beginnen omdat de gemeente Lummen beroep heeft aan-

getekend tegen de bouwvergunning van 25 november 1999.

Het is dus onjuist te stellen dat verzoekende partij niet naar doeltreffende geurbestrijdingsmiddelen zou zoeken en ook niet deze doeltreffende geurbestrijdingsmiddelen niet zou vinden. Verzoekende partij moet echter de kans krijgen om de voorgestelde geurbestrijdingsmiddelen ook uit te voeren.

Het is aan de tegenpartij om die vicieuze cirkel te doorbreken. (zie ook blz. 9, stuk 11)

Verzoekende partij verwijst in dit verband naar het advies van de Vlaamse Landmaatschappij wat door de Minister helemaal niet inhoudelijk wordt besproken of weerlegd. (zie stuk 42b) :

'1. Op basis van de bij de Mestbank gekende gegevens kan gesteld worden dat geen overtredingen werden vastgesteld die betrekking hebben op het Mestdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

2. Uit het beroepschrift van de exploitant en de overwegingen in het bestreeden besluit kan besloten worden dat de exploitant reeds voldeed, zij het met vertraging, aan heel wat van de opgelegde voorwaarden en dat de realisatie van deze voorwaarden deels belemmerd wordt door de procedure voor het bekomen van de nodige bouwvergunningen.

3. Rekening houdend met de punten 1 en 2 de schorsing van de vergunning een al te wzware maatregel lijkt'.

Rekening houdende met dat standpunt van de VLM is een schorsing van de milieuvergunning die een volledige sluiting van het bedrijf impliceert, onverantwoord en disproportioneel. De Minister brengt helemaal geen of minstens onvoldoende argumenten aan waarom dient afgeweken te worden van het advies van VLM en toch de schorsing van de milieuvergunningen dient gehandhaafd te blijven.

* Er wordt in genendele geantwoord op het argument van verzoekende partij dat de bestendige deputatie in feite een ambtshalve wijziging van de vergunningsvoorwaarden oplegt door te stellen dat alle geurbronnen dienen overkapt te worden.

* De Minister is in het bestreden besluit ook fout door te stellen dat de opslag van stro als een geurbron dient beschouwd te worden. Opslag van stro veroorzaakt geen geurhinder. Er kan dan ook niet redelijkerwijze gesteld worden dat die fase in het productieproces overdekt dient te worden teneinde geurhinder te verminderen of te beperken.

De opslag van paardenmest dient niet overkapt te worden aangezien paardenmest niet meer zal gebruikt worden. Hiervan is de Minister reeds ingelicht in het beroepschrift waarin aangekondigd werd dat minder gebruik zou gemaakt worden van paardenmest (zie blz. 9, stuk 11). Met een brief van 5 november 1999 werd aan de Minister meegedeeld dat paardenmest niet meer gebruikt werd. (stuk 14).

De stikstofbronnen die buiten worden opgeslagen, veroorzaken ook geen geurhinder. Het is pas na bewerking en verwerking dat die stikstofbronnen eventueel geurhinder kunnen veroorzaken, doch deze bewerking en verwerking gebeurt niet buiten doch in het gebouw.

Het opslaan van de stikstofbronnen in silo's is inderdaad nog een project van verzoekende partij doch dit zal weinig of niets doen aan de geurhinder. Het gaat echter niet op te stellen dat aangezien er nog voor die stikstofbronnen geen aanvraag tot het opslaan in silo's bekend is dat daarom het bedrijf dient gesloten te worden. Dit is alweer disproportioneel.

* Verder wordt er in het bestreden besluit nog verwezen naar een aantal klachten die zijn binnengekomen. In dit kader wenst verzoekende partij erop te wijzen dat de klachten in 1996 en 1997 zeer aanzienlijk waren, dat deze in 1998 verminderd zijn en dat voor 1999 er praktisch geen klachten bekend zijn. Het éénmalige feit van de geurhinder einde januari begin februari is te wijten aan een technisch defect en is inmiddels ook opgelost. Ook in dat kader is het weer disproportioneel om tot een sluiting te besluiten. In het kader van dit motiveringsbeginsel moet nogmaals rekening gehouden worden met het feit dat verzoekende partij gevraagd heeft in haar beroepschrift om gehoord te worden en dat de tegenpartij daarmee geen enkele rekening heeft gehouden en louter is voortgegaan op éénzijdige informatie die gedeeltelijk dan nog onjuist was.

Bovendien wordt geen rekening gehouden met het uniek procédé dat bij verzoekende partij van toepassing is (zie blz. 5, stuk 11). De Minister motiveert niet waarom dat procédé niet kan voor haar.

De Minister geeft geen antwoord op het argument dat geurhinder subjectief is (uiteengezet op blz. 7 en 8 van stuk 11).

Nochtans wordt nergens in de milieuvergunning gezegd dat er geen geurhinder zou mogen zijn.

Kortom de bestreden beslissing is deels onjuist, deels niet afdoende gemotiveerd.

Het schorsen van de volledige vergunning is disproportioneel";

3.2.4.2. Overwegende dat de bovengeciteerde motivering van het bestreden besluit op het eerste gezicht voldoende duidelijk maakt waarom de vergunning wordt geschorst : nl. omwille van de problemen inzake geurhinder veroorzaakt door het bedrijf, voornamelijk door het niet overkappen van alle desbetreffende bronnen; dat de verzoekende partij in haar beroepschrift geenszins

van een gedeeltelijke schorsing gewaagd heeft; dat op het eerste gezicht een gedeeltelijke schorsing zich niet manifest bleek op te dringen en door de verzoekende partij ook niet concreet wordt aangeduid tot welk "gedeelte" van de inrichting de schorsing nuttig kon worden beperkt zonder dat de gehele inrichting zou worden stilgelegd; dat de Raad van State niet bevoegd is om in de plaats van de daartoe wel bevoegde administratieve overheden de "omvang" van de geurhinder te beoordelen en uit te maken met welke technieken die hinder het best kan bestreden worden; dat het beroepen en bevestigde besluit van de bestendige deputatie een lange lijst met vaststellingen inzake geurhinder vermeldt; dat het feit dat bepaalde bronnen van geurhinder niet kunnen worden aangepakt wegens het (nog) niet verkrijgen van de nodige bouwvergunningen, aan die vaststellingen geen inbreuk doet en niet ter zake dienend is; dat het advies van de Vlaamse Landmaatschappij evenmin pertinent is, daar dit adviesorgaan, gelet op de aan de orde zijnde problematiek inzake geurhinder, zelf stelt "zich van enig advies met betrekking tot deze schorsing te onthouden", zodat de opmerkingen die ze daarna desondanks meent te mogen formuleren van generlei belang zijn voor deze zaak; dat het prima facie duidelijk is dat het opleggen van de verplichting alle geurbronnen te overkappen kadert binnen de voorwaarde opgelegd door de bestendige deputatie op 5 december 1996, nl. dat vòòr 1 oktober 1997 het bedrijf diende uitgerust te zijn met gepaste geuremissiebestrijdingstechnieken; dat vermits het bedrijf al die jaren in gebreke is gebleven de geurproblemen op te lossen, getuige de talrijke vaststellingen dienaangaande, de bevoegde overheid haar bevoegdheid niet lijkt te hebben overschreden door de vergunning te schorsen tot de geurproblemen op adequate wijze zijn opgelost; dat, zoals reeds hoger gesteld, het niet de Raad van State is die in de plaats van de bevoegde, en daartoe over de vereiste know how beschik-

kende, overheid moet oordelen welke techniek de beste is om tot een adequate oplossing te komen; dat binnen het kader van het kort geding, en a fortiori wanneer dit bij uiterst dringende noodzakelijkheid werd ingeleid, de Raad van State alleen kan vaststellen dat prima facie niet blijkt dat de bevoegde overheid een kennelijk foutieve, onredelijke of disproportionele maatregel heeft opgelegd; dat er ook in 1998 en 1999 nog diverse vaststellingen inzake geurhinder blijken te zijn gedaan; dat het feit dat de desbetreffende klachten zouden verminderd zijn ten opzichte van vroeger aan die vaststellingen geen afbreuk doet; dat het bestreden besluit niet punt per punt op elk bezwaar afzonderlijk diende in te gaan; dat het nodig doch voldoende is dat het de redenen doet kennen die de overheid tot haar besluit hebben gebracht; dat uit het voorgaande prima facie dient te worden besloten dat de hierboven weergegeven motivering van het bestreden besluit de verzoekende partij op afdoende wijze informeert over de redenen van de opgelegde maatregel en dat in de huidige stand van het geding niet blijkt dat die motieven niet deugdelijk of onredelijk zouden zijn; dat het middel niet ernstig is;

3.3. Overwegende dat niet is voldaan aan de tweede krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State gestelde voorwaarde; dat deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van de vordering tot schorsing bj uiterst dringende noodzakelijkheid, bepaald op zevenduizend frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zes april tweeduizend, door :

de H. R. STEVENS, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr. A. WIJNANTS, griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **R. STEVENS.**